

Τοῦ Ἀρχιμ. Βαρλαάμ Μετεωρίτου

Ἡ περίοδος τῶν Χριστουγέννων, τὴν ὁποία κάθε χρόνο μὲ ἰδιαίτερη ἀνυπομονησία ὅλοι περιμένουμε, ... ἔχει ἤδη ἀρχίσει.□

Ἄραγε, πῶς θέλουμε νὰ γιορτάσουμε τὰ Χριστούγεννα; Κοσμικὰ ἢ πνευματικὰ; Πρέπει νὰ υπογραμμίσουμε πῶς ἡ διπλὴ ζωὴ εἶναι ὑποκρισία. Δὲν μπορούμε νὰ ζοῦμε καὶ κοσμικὰ καὶ πνευματικὰ. Ἄν προσπαθοῦμε νὰ ζήσουμε ταυτόχρονα καὶ πνευματικὴ καὶ κοσμικὴ ζωὴ, τελικὰ δὲν θὰ χαροῦμε τίποτα ἀπὸ τὰ δύο. Θὰ κουτσαίνουμε καὶ ἀπὸ τὰ δύο πόδια...!

Τὸ νόημα τῶν Χριστουγέννων, ἀναμφίβολα, εἶναι βαθύτατα πνευματικὸ καὶ σωτήριο. Γιορτάζουμε τὴν ἔνωση τοῦ κτιστοῦ πλάσματος, τὸν ἄνθρωπο, μὲ τὸν ἴδιο τὸν Ἄκτιστο Πλάστη, τὸ Θεό.

Ἡ εἴσοδος τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, μέσα ἀπὸ τὴν παρθένο Μαρία, στὸν κόσμον ἦταν ἡ κορύφωση τῆς Θείας Οἰκονομίας. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς υπόσχεσης ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο, ὅτι θὰ ἀλλάξῃ τὴν πορεία του ἀπὸ τὴ φθορὰ καὶ τὸ θάνατο στὴ Θέωση κατὰ χάριν. Εἶναι ἡ ὑπέρτατη πράξη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος προσέλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύση, γιὰ νὰ τὴ θεραπεύσῃ.

«Ἐπὶ χευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτίσωμεν» (Β' Κο. 8,9). «Ἐκένωσεν ἑαυτὸν μορφὴν δούλου λαβὼν» (Φιλ. 2,7), «ἵνα ἡμᾶς ὑπερυψώσῃ». Ἡ

κάθοδος τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ κατέστησε δυνατὴ τὴν ἄνοδο τοῦ ἀνθρώπου στὸν οὐρανό. Τὰ Χριστούγεννα, λοιπόν, εἶναι ἡ ἀφετηρία, ἡ Ἀνάσταση, ἡ ἀρχὴ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως.

Σήμερα, τὸ θρησκευτικὸ περιεχόμενο τῶν Χριστουγέννων φαίνεται ἐντελῶς διαφορετικὸ, ξένο καὶ ἀπομακροῦ ἀπὸ αὐτὸν τῆς ὀρθόδοξης προσευχῆς καὶ λατρείας. Τὸ σκηνικὸ ποὺ τὸ συνθέτει, μεγαλοπρεπές· παντοῦ χρωματιστὰ στολίδια, φωτάκια, πιατέλες γεμάτες μελομακάρονα καὶ κουραμπιέδες, τραπεζῶ ματα, γλέντια, ἐντυπωσιακὰ σόου, πολυτελὴ ρεβεγιόν. Κάποιοι περιμένουν τὰ Χριστούγεννα, γιὰ νὰ πάρουν τὸ δέκατο τρίτο μισθό, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ καταναλώσουν μὲ πάθος τὶς ἀκατάπαυστες ἀνάγκες τους.

Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι κατὰ τὶς μέρες τῶν Χριστουγέννων τὰ παιδιὰ, ἀνὰ τὸν κόσμον, γιορτάζουν ἓνα χοντρὸ παπποῦ, δυτικῶν προδιαγραφῶν, μὲ κόκκινη στολὴ καὶ ἐλαφάκια, σύμβολο ἀκράδαντο τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας καὶ τῆς σύγχρονης ψεύτικης εὐτυχίας.

Ὅλα τὰ παραπάνω ἐρχονται σὲ πλήρη ἀντίθεση μὲ τὴν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως. Τὸ σπήλαιον, στὸ κέντρο τοῦ ὁποίου βρίσκεται ὁ "τεχθεὶς" Σωτὴρας τοῦ κόσμου μαζὶ μὲ τοὺς ποιμένες, τοὺς Μάγους καὶ τὰ ζῶα, ἔχουν ἀντικατασταθῇ μὲ τὴν ἀπολυτοποίηση τῆς ὕλης καὶ τὴν ἀπόρριψη τῆς πνευματικῆς πλευρᾶς τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ περιεχόμενο τῶν Χριστουγέννων δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ ἐποχιακὴ εὐκαιρία γιὰ ἀνταλλαγὴ δώρων.

Τὴν πνευματικὴ χαρὰ καὶ τὴν οὐράνια ἀγαλλίαση ποὺ νοιώθει ὁ χριστιανὸς ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα, δὲν μπορεῖ νὰ τὴ νοιώσῃ μὲ κανέναν τρόπο, ὅποιος τὰ γιορτάζει μονάχα σὰν μία συγκινητικὴ συνήθεια, μία συνήθεια ποὺ εἶναι δεμένη περισσότερο μὲ τὶς συνηθισμένες χαρὲς τοῦ κόσμου, μὲ τὸ χειμῶνα, μὲ τὰ χιόνια, μὲ τὸ ζεστὸ τζάκι.

Τὸ μήνυμα τῶν Χριστουγέννων βιώνεται μόνο μέσα ἀπὸ τὴν πνευματικὴ περισυλλογὴ καὶ τὴν προσωπικὴ μετάνοια. Μέσα ἀπὸ τὴ νηστεία καὶ τὴ συγγνώμην πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας καὶ ὄχι τῆς ἀχαλίνωτης ὕλικῆς εὐδαιμονίας.

Μὴ ψάχνουμε, φίλοι μου, τὰ Χριστούγεννα σὲ χιόνια καὶ στολίδια. Σὲ δῶρα καὶ χοντροὺς Ἀη-Βασίληδες. Σὲ στολισμένα δέντρα, τσάντες φορτωμένες δῶρα καὶ σὲ κόκκινα σκουφάκια. Σὲ τραγούδια, πανηγύρια καὶ τραπέζια γεμάτα φαγητά.

Τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, μὲ λογικὴ καὶ μέτρο δὲν τὰ ἀπορρίπτει ἡ Ἐκκλησία. Καὶ τὰ λαμπάκια καὶ τὸ δέντρο καλὰ εἶναι, ἀλλὰ νὰ μὴ μένουμε μόνο σ' αὐτά. Μαζὶ μὲ τὴν ὕλικήν χαρὰ, ποὺ καὶ αὕτῃ τὴ χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος, ἂς δοθῇ προτεραιότητα στὴν πνευματικὴ διάσταση τῆς γιορτῆς.

Μὴ ψάχνουμε τὰ Χριστούγεννα γύρω μας, διότι δὲ θὰ τὰ βροῦμε πουθενά!

Γι' αὐτὸ ἡ μελαγχολία μας... γι' αὐτὸ χάνεται ἡ χαρὰ, ὅταν τὰ φῶτα σβήσουν καὶ περάσουν οἱ γιορτές...

Τὰ Χριστούγεννα εἶναι μέσα μας... εἶναι στὴν καρδιά μας.

Τὸ δέντρο τὸ στολίσουμε, τὴν καρδιά μας τὴ στολίσουμε; Τὴν καθαρίσουμε; Τὴν ἐτοιμάσαμε νὰ δεχτῇ τὸ Χριστό; Νιώσαμε τὸ μήνυμα τῆς γεννήσεώς Του; Τὸ ἄγγελμα τῆς σωτηρίας μας; Τὴν ἐλπίδα, τὴν χαρὰ, τὴν ἐνσάρκωση τοῦ Λόγου; Μὴν ψάχνουμε τὰ Χριστούγεννα μέσα στὸν κόσμον...

Ἄς ψάξουμε τὸ Χριστό. Ἄς κάνουμε τὴν καρδιά μας ταπεινὴ γιὰ νὰ γεννηθῇ ὁ Χριστός. Ἡ φάτνη εἶναι ἡ ταπεινὴ καρδιά, ποὺ μοναχὰ σ' αὐτὴ πηγαίνει καὶ

γεννιέται ὁ Χριστός.

Ὁ Μέγας Βασίλειος θαυμάζοντας τὸ γεγονὸς τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, θέτει στὸ στόμα τῆς Παναγίας τὰ ἀκόλουθα λόγια: «Πῶς νὰ Σὲ ὀνομάσω ἐγώ, θαυμαστό μου βρέφος; Τί θνητὸ ὄνομα νὰ δώσω στὸν καρπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Νὰ σοῦ προσφέρω θυμίαμα ἢ γάλα; Ἐχεις ἀνάγκη ἀπὸ τίς μητρικὲς μου φροντίδες ἢ νὰ πέσω στὰ πόδια σου καὶ νὰ Σὲ λατρεύω; Τί ἀνεξήγητη ἀντίθεση; Ὁ οὐρανὸς εἶναι ὁ θρόνος σου καὶ ἐγὼ σὲ τοποθέτησα στὰ γόνατά μου. Σὲ βλέπω στὴ γῆ καὶ ὅμως δὲν ἄφησες τὸν οὐρανόν. Ὁ οὐρανὸς εἶναι ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκεισαι Ἐσύ».

Τὴν ἀπορία καὶ τὴν ἐκπληξη τῆς Παναγίας συμμερίζεται καὶ ὁ ἅγιος Βασίλειος. Προσπαθῶντας νὰ βρῇ τὸ μυστικὸ ποῦ πέτυχε τὴν ἔνωση τόσο ἀντιθέτων πραγμάτων, καταλήγει ὅτι εἶναι ἡ Ταπείνωση!

Ἀπὸ ταπείνωση ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος!

Ἀπὸ τὴν ταπείνωσή Του ἡ γῆ ἔγινε οὐρανός!

Δὲν ἀνέβηκε ὁ ἄνθρωπος στὸν οὐρανόν. Κατέβηκε ὁ Θεὸς στὴν γῆ. Καὶ ἔτσι μᾶς ἔμαθε ἔμπρακτα, πῶς μπορεῖ ἡ γῆ, ἀπὸ τόπος ἐξορίας, νὰ γίνῃ παράδεισος. Ἀπὸ ζούγκλα, νὰ γίνῃ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Τὸ μεγαλεῖο τῶν Χριστουγέννων μποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν περισσότερο οἱ ταπεινοί. Τὴ χαρὰ τῇ βίῳ νει καλύτερα ὁ ταπεινός, ὅπως οἱ ἀγραυλοῦντες ποιμένες τῆς Βηθλεὲμ καὶ οἱ σοφοὶ Μάγοι τῆς Ἀνατολῆς, οἱ ὁποῖοι προσκυνοῦν τὸ νεογέννητο βρέφος τοῦ σπηλαίου. Ἡ μεγάλη ἔκφραση τῆς ταπεινῶσεως εἶναι ἡ σεμνὴ κόρη τῆς Γεννησαρέτ, ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος. Τὸ ἴδιο ταπεινὸς εἶναι καὶ ὁ σιωπηλὸς μνηστορας Ἰωσήφ.

Ὁ Χριστὸς ἔρχεται σὲ ἓνα δύσκολο καὶ ἀνάστατο τόπο μὲ τὸν πιὸ ταπεινὸ τρόπο. Δὲν γινόταν νὰ ταπεινωθῇ πιὸ πολὺ! Γεννήθηκε σὲ μία σπηλιὰ ζώων! Αὐτὸν ποὺ χάριζε νέα ζωὴ, δὲν τὸν ἀντιλήφθηκε κανεὶς! Ὁ κόσμος ἔτρεχε σὲ ξέφρενους ρυθμούς, σὲ διαφορετικὰ προγράμματα, μὲ ἄλλους στόχους... κάπως ἔτσι τότε, κάπως ἔτσι καὶ τὴν ᾠρᾷ.

Αὕτῃ ἡ ἀρετὴ τῆς Ταπείνωσης εἶναι τὸ μεγάλο μήνυμα, τὸ βάθος, τὸ νόημα, τὸ μυστήριον, ἡ ἀξία καὶ ἡ σημασία τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Ἡ ὡραία καὶ γνήσια ταπείνωση, ἐμᾶς θὰ ὠφελήσῃ, ἐμᾶς θὰ εἰρηνοποιήσῃ, ἐμᾶς θὰ χαροποιήσῃ. Μόνο ὁ ἄνθρωπος ποὺ καλλιεργεῖ καὶ ἀγαπάει αὐτὴ τὴν ἀρετὴ, μπορεῖ κάπως νὰ νιώσῃ τί ἔγινε ἐκείνη τὴν παγωμένη νύχτα τοῦ Δεκέμβρη στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Καὶ μόνο μὲ αὐτὴ τὴν ἀρετὴ, μπορεῖ νὰ ἀξιωθῇ νὰ δεχθῇ στὴν καρδιά του τὸ Νεογέννητο Βασιλέα καὶ Σωτῆρα Χριστό.